

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ammattikorkeakoululain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ammattikorkeakoululakiin ehdotetaan tehtäväksi muutoksia lähinnä yliopistolainsäädännön kokonaisuudistuksen johdosta. Laadunarviointia, opiskelijoiden kelpoisuutta, opiskelupaikan vastaanottamista, opetuksen maksuttomuutta, koulutusohjelman maksullisuutta sekä hallintoasian käsittelyä koskevia

säännöksiä yhtenäistetään yliopistolakiehdotuksen säännösten sisältöä vastaaviksi. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä muita muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Suomen korkeakoululaitos muodostuu kahdesta toisistaan täydentävästä sektorista, jossa yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on eri tehtävät ja profiilit. Yliopistojen toiminnassa korostuu tieteellinen tutkimus ja siihen pohjautuva koulutus. Ammattikorkeakoulut ovat luonteeltaan pääosin monialaisia ja alueellisia korkeakouluja, joiden toiminnassa korostuu yhteys työelämään ja alueelliseen kehittämiseen. Niissä suoritettavat tutkinnot ovat ammatillispainotteisia korkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen ja taiteellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin.

Opetusministeriön toimialaan kuuluvia ammattikorkeakouluja on tällä hetkellä yh-

teensä 26. Ammattikorkeakouluopintoja järjestetään kahdeksalla koulutusalueella, jotka ovat humanistinen ja kasvatustieteiden ala, kulttuuriala, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala, luonnontieteiden ala, tekniikan ja liikenteen ala, luonnonvara- ja ympäristöala, sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousala.

Ammattikorkeakoululain (351/2003) 6 §:n mukaan valtioneuvosto voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, säätiölle tai osakeyhtiölle ammattikorkeakoulun toimiluvan. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että ammattikorkeakoulu on koulutustarpeen vaatima ja täyttää ammattikorkeakoululle asetettavat laatu- ja muut vaatimukset. Ylläpitäjän tehtävänä on ammattikorkeakoulun strateginen kehittäminen.

Ammattikorkeakoulun sisäistä hallintoa hoitavat hallitus ja rehtori. Rehtori johtaa

ammattikorkeakoulun toimintaa ja toimii hallituksen puheenjohtajana. Rehtorin nimittää tai ottaa ylläpitäjä. Ammattikorkeakoululain 29 §:n mukaan opettajat nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulu. Muun henkilöstön nimittämisestä ei laissa ole säännöksiä.

Ammattikorkeakoulut päättävät opiskelijavalinnan perusteista, valintakokeen järjestämisestä sekä opiskelijavalinnasta. Opiskelija voi ottaa vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan samana lukuvuonna alkavasta koulutuksesta.

2 Ehdotetut muutokset

Voimassa olevan 3 §:n 2 momentin mukaan ammattikorkeakouluun kuuluvat sen jäseninä päätoimiset opettajat, muu päätoiminen henkilöstö ja päätoimiset opiskelijat. Ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (352/2003) 2 §:n 2 momentin mukaan päätoimiseksi opiskelijaksi katsotaan tutkintoon johtavassa koulutuksessa oleva opiskelija, joka on ilmoittautunut lukuvuonna läsnäolevaksi kokopäiväopiskelijaksi. Lainsäädäntöä ehdotetaan selvennettäväksi siten, että kaikki tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevat opiskelijat ovat ammattikorkeakoulun jäseniä opintojen järjestämistavasta riippumatta.

Ammattikorkeakoulun tehtävää koskevaa 4 §:n 1 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi sivistyskellisten lähtökohtien ja taiteellisen toiminnan osalta.

Voimassa olevan 7 §:n mukaan ammattikorkeakoulun koulutustehtävässä määrätään ammattikorkeakoulun toimiala, opiskelijapaikkamäärä perustutkintoon johtavassa koulutuksessa, ammattikorkeakoulun opetuskieli ja sijaintipaikat. Opiskelijapaikkamäärällä on ollut merkitystä uuden ammattikorkeakoulun toiminnan laajuutta arvioitaessa. Toimilupaa myönnettäessä ammattikorkeakoulun koko ja toiminnan riittävä laajuus tulee kuitenkin selvitettyksi taloudellisia edellytyksiä selvittäessä, jonka vuoksi viitteellistä opiskelijapaikkamäärää ei ole tarpeen sisällyttää ammattikorkeakoulun koulutustehtävään. Lisäksi opiskelijapaikkamäärästä sovitaan vuosittain ammattikorkeakoulun, sen ylläpitäjän ja opetusministeriön välisissä tavoitesopimusneuvotteluissa. Näin ollen opiskelijapaikka-

määrää koskeva säännös ehdotetaan poistettavaksi säännöksen 1 ja 2 momentista.

Laadunarviointia koskevan 9 §:n sisältö ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi yliopistolakiehdotuksen arviointia koskevan säännöksen kanssa. Ammattikorkeakoulun tehtäväksi säädettäisiin järjestämänsä koulutuksen ja muun toimintansa arviointi. Ammattikorkeakouluille asetettaisiin myös velvoite osallistua ulkopuoliseen toimintansa ja laatu järjestelmiensä arviointiin säännöllisesti.

Lain 13 §:n 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että vararehtorit ja muun ylimmän johdon nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulun ylläpitäjä. Säännöksen otsikko ehdotetaan täydennettäväksi muutosta vastaavaksi. Ylläpitäjä määritteli, mitkä tehtävät katsotaan kuuluvaksi muuhun ylimpään johtoon.

Lain 17 §:ssä säädetään ammattikorkeakoulussa annettavasta opetuksesta. Säännöksen ehdotetaan lisättäväksi 2 momentti, jonka mukaan ammattikorkeakoulu voisi järjestää maahanmuuttajille ammattikorkeakouluopintoihin valmentavaa koulutusta. Tämän koulutuksen rahoitus on jatkossa tarkoitettu hoitaa lain 32 §:ssä tarkoitettujen ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen puitteissa. Säännöksessä tarkoitettu koulutus olisi opiskelijalle maksutonta.

Ammattikorkeakoulututkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädetään nykyisin korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetussa asetuksessa (464/1998) siltä osin, kun on kysymys tutkinnon tuottamasta kelpoisuudesta julkiseen virkaan tai tehtävään. Asiasta olisi sen luonteen vuoksi tarkoituksenmukaisinta säätää laissa. Ammattikorkeakoulututkintojen asemointia koskeva säännös ehdotetaan näin ollen nostettavaksi lain 18 §:n 1 momenttiin. Lisäksi säännöstä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä yleisempään muotoon. Jos lainsäädännössä on tiettyyn tehtävään asetettu kelpoisuusvaatimukseksi ylempi korkeakoulututkinto, tuotaisi ylempi ammattikorkeakoulututkinto ehdotetun säännöksen perusteella jatkossa kelpoisuuden tehtävään riippumatta siitä, onko kyseessä julkinen virka tai tehtävä vai ei. Näin ollen esimerkiksi tilintarkastuslaissa (459/2007) KHT-tilintarkastajalta edellytetty vaatimus ylempään korkeakoulututkinnon

suorittamisesta täytyisi myös ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen henkilön osalta. Ehdotetulla säännöksellä ei olisi vaikutusta yliopistossa suoritettaviin tutkintoihin johtaviin opintoihin liittyviin kelpoisuuksiin, joista säädettäisiin jatkossakin yliopistolaissa.

Voimassa olevan 20 §:n 1 momentin 1 kohdan mukainen hakukelpoisuuden määrittely on aiheuttanut ammattikorkeakouluissa tulkintaongelmia. Jatkossa 1 kohdan mukaisesti hakukelpoinen olisi henkilö, joka on suorittanut joko lukion oppimäärän, josta hänellä on osoituksena lukion päättötodistus, tai suomalaisen ylioppilastutkinnon, International Baccalaureate -tutkinnon, Reifeprüfung-tutkinnon taikka Eurooppa-koulujen eurooppalaisen ylioppilastutkinnon.

Ammattikorkeakoulut ovat voimassa olevan kelpoisuussäännöksen perusteella tulkinneet, että niin sanottu AICE-tutkinto (Advanced International Certificate of Education) ei tuota hakukelpoisuutta ammattikorkeakouluun. Kyseinen tutkinto on Cambridgen yliopiston kansainvälinen tutkinto, jonka voi nykyisin suorittaa myös Suomessa. Jatkossa AICE-tutkinto tuottaisi säännöksen 1 momentin 4 kohdan perusteella hakukelpoisuuden, mikäli tutkinto tuottaa sellaisenaan kelpoisuuden korkeakouluopintoihin Iso-Britanniassa.

Muodollisten kelpoisuussäännösten estämättä ammattikorkeakouluilla on edelleen säännöksen 2 momentin perusteella mahdollisuus ottaa tutkinto-opiskelijaksi myös muu kuin 1—4 kohdan mukaiset edellytykset täyttävä henkilö, jos ammattikorkeakoulu toteaa hakijalla muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Säännöksen 3 momenttia ehdotetaan tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi tarkennettavaksi siten, että ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kelpoisuusvaatimuksena olevan kolmen vuoden työkokemuksen tulee olla karttunut sen lukukauden alkuun mennessä, jolloin koulutus alkaa. Samoin tarkennettaisiin, että työkokemuksen edellytetään olevan asianomaiselta alalta tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Voimassa olevan lain siirtymäsäännöksen mukaan opistoasteen tai ammatillisen korkeasteen tutkinnon suorittaneelta, joka on

sittemmin suorittanut soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon, voidaan vaadittavaksi työkokemukseksi ammattikorkeakoulun harjunnan mukaan hyväksyä vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta, josta vähintään vuosi ammattikorkeakoulututkinnon jälkeen. Kyseinen säännös ehdotetaan otettavaksi kelpoisuutta koskevaan pykälään ja lievennettäväksi samalla siten, että näissä rajoitetuissa tapauksissa kolmen vuoden työkokemukseksi hyväksyttäisiin pääsäännöstä poiketen myös kokonaisuudessaan ennen korkeakoulututkinnon suorittamista saatu työkokemus asianomaiselta alalta.

Opiskelijavalintaa koskevaa 22 §:ää ehdotetaan täydennettäväksi säännöksellä, jonka mukaan hakijat voidaan erilaisen koulustaustan vuoksi jakaa valinnoissa erillisiin ryhmiin, joiden sisällä sovelletaan yhdenmukaisia valintaperusteita. Ehdotus vastaa yliopistolain vastaavaa säännöstä. Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi opiskelupaikan vastaanottamiseen liittyvät säännökset, jotka sisältyvät nykyisin ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen 18 §:ään. Säännöksen 3 momentissa tarkoitetun opiskelupaikan vastaanottamisilmoituksen toimitaminen määräajassa on jatkossakin opiskelijaksi hyväksytyin vastuulla. Opiskelijaksi valittu menettää opiskelupaikkansa, jos ilmoitus ei saavu ammattikorkeakouluun määräajassa. Näissä tilanteissa ammattikorkeakoulu lähettää usein käytännössä hakijalle ilmoituksen opiskelupaikan menettämisestä, mutta kyseessä ei ole sellainen ammattikorkeakoulun päätös, johon voisi hakea valittamalla muutosta.

Ammattikorkeakoulujen käytännöt vaihtelevat opiskelijaksi ilmoittautumista koskevaan 23 §:ään liittyvien läsnä- ja poissaoloilmoituksen muutoksien osalta. Opiskelijan elämäntilanne voi muuttua kesken lukuvuoden esimerkiksi sairauden tai perhesyiden vuoksi ja sen vuoksi on tarpeen säätää jouston mahdollisuudesta lukuvuoden alussa tehtyyn läsnä- tai poissaoloilmoitukseen. Näin ollen säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että opiskelijalla on perustellusta syystä oikeus ilmoittautua aiemmin tekemästään läsnä- tai poissaoloilmoituksesta poikkeavasti lukuvuoden aikana.

Opetuksen maksuttomuutta koskeva 26 § ehdotetaan yhtenäistettäväksi yliopistolakiehdotukseen sisältyvän maksusäännöksen kanssa. Pykälän 2 momentin mukaan vieraskieliseen koulutukseen hakevilta voidaan 1 momentista poiketen edellyttää opiskelijavainnoissa maksullisten testien suorittamista. Säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa kansainvälisten standardoitujen kokeiden, kuten GRE ja GMAT, käyttö opiskelijoiden valintaprosessissa. Nämä kokeet ovat kaikille hakijoille samat, niihin voi osallistua lähes missä päin maailmaa tahansa ja niiden avulla ammattikorkeakoulut voivat asettaa erimaa-laiset hakijat vertailukelpoiselle pohjalle yhdenvertaisesti.

Ammattikorkeakoululakiin ehdotetaan sisällytettäväksi yliopistolakiehdotusta vastaavasti säännös, jonka perusteella korkeakoulujen yksittäisissä ohjelmissa voidaan kerätä maksuja EU/ETA-alueen ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta. Tämä lukukausimaksukokeilua koskeva 26 b § olisi lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen mukaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Lukukausimaksukokeilu koskisi ammattikorkeakoulujen ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavia vieraskielisiä koulutusohjelmia. Kokeiluun voisivat kuulua korkeakoulun harkinnan mukaan kaikki vieraskieliset ja kansainvälisesti suuntautuneet ohjelmat, jossa opiskelijoita rekrytoidaan myös EU/ETA-alueen ulkopuolelta. Kokeiluun kuulumisen edellytyksenä olisi opetusministeriön tekemä koulutusohjelmapäätös. Menettelyllä taattaisiin, että kokeiluun piiriin kuuluvat ohjelmat täyttävät ylemmille ammattikorkeakoulututkinnoille asetetut kriteerit.

Korkeakoulut päättäisivät EU/ETA-alueen ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden maksujen suuruudesta kokeiluun kuuluvissa ohjelmissa. Tämä jättäisi korkeakouluille mahdollisuuden reagoida nopeasti ja joustavasti kansainvälisillä koulutusmarkkinoilla tapahtuviin muutoksiin. Korkeakoulujen kilpailukykyisimpiä ja vetovoimaisimpia ohjelmia voitaisiin hyödyntää myös taloudellisesti. Maksullisista ohjelmista saatavat lisätulot jäisivät korkeakoulujen käyttöön, eivätkä ne pienentäisi korkeakoulujen perusrahoitusta.

Korkeakoulujen tulisi kehittää maksullisiin ohjelmiinsa apurahajärjestelmä, jolla voidaan tukea lahjakkaiden ja vähävaraisten ulkomaisten opiskelijoiden opintoja Suomessa. Apurahajärjestelmästä ei olisi tarkoitus antaa yksityiskohtaisia säännöksiä, vaan ammattikorkeakoulut voisivat luoda tarvittavan järjestelmän parhaaksi katsomallaan tavalla. Apuraha voisi korkeakoulun harkinnan mukaisesti kattaa opiskelijan lukukausimaksut tai osan niistä taikka se voisi kattaa myös opiskelijan elinkustannuksia kokonaan tai osittain opiskeluaikana.

Koulutuksen maksullisuutta koskeva säännöksen ehdotetaan olevan voimassa viisi vuotta. Tänä aikana olisi tarkoitus selvittää, mitä vaikutuksia maksullisiin ohjelmiin siirtymisestä on korkeakoulujen kansainvälistymiselle, suomalaisen korkeakoulutuksen vetovoimalle ja opiskelijavirroille sekä vieraskielisen koulutustarjonnan laadulle. Ammattikorkeakouluilla olisi lain 40 §:n 2 momentin nojalla velvollisuus kerätä ja toimittaa opetusministeriölle tarvittavat tiedot kokeilun seurantaan ja arviointia varten.

Voimassa olevan lain 27 §:ssä säädettäisiin opintosuoritusten arvioinnin oikaisemisesta. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin säännöksen sisältöä. Lisäksi 2 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että oikaisumenettelysäännös katkaisi sekä muualla suoritettujen opintojen että muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemista koskevan päätöksen.

Voimassa olevan 29 §:n 3 momentin mukaan ammattikorkeakoulu nimittää tai ottaa opettajat. Ammattikorkeakoulujen henkilöstöhallintoon liittyvän toiminnan selkeyttämiseksi ehdotetaan säännöstä muutettavaksi siten, että ammattikorkeakoulu nimittäisi tai ottaisi koko ammattikorkeakoulun henkilöstön rehtoria, vararehtoria ja muuta ylintä johtoa lukuun ottamatta. Ehdotetulla muutoksella ei olisi vaikutuksia palvelussuhteen muotoon eli siihen, palkataanko henkilö virka- ja työsopimussuhteeseen, vaan tämä määräytyisi ylläpitäjää koskevan lainsäädännön perusteella kuten nykyisinkin.

Voimassa olevan 30 §:n mukaan opetusministeriö voi erityisestä syystä myöntää ammattikorkeakoulun opettajien kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. Toisaalta ammatti-

korkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen 23 §:ssä säädetään, että opettajan virkaan tai toimeen voidaan nimittää myös henkilö, joka ei täytä lainsäädännössä asetettuja kelpoisuusvaatimuksia, jos nimitettävä henkilö on erittäin hyvin perehtynyt viran tai toimen tehtävälleen. Lain erivapaussäännös on näin ollen turha ja se ehdotetaan tämän vuoksi poistettavaksi.

Kunnallisen ja yksityisen ammattikorkeakoulun henkilöstön asemaa koskevan 31 §:n terminologia ehdotetaan muutettavaksi säännöksessä viitattujen erityislakien nykyisiä termejä vastaavaksi. Säännökseen ehdotetaan selvyuden vuoksi lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin henkilöstön nimittämiseen ja ottamiseen sekä virka- tai työsuhteen irtisanomiseen ja purkuun liittyvästä muutoksenhausta.

Lain 41 §:ää ehdotetaan muutettavaksi yliopistolakiehdotuksen hallintomenettelyä ja julkisuutta koskevaa säännöstä vastaavaksi. Julkisella hallintotehtävällä tarkoitetaan yleisesti esimerkiksi lakien toimeenpanoon sekä yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen oikeuksia, velvollisuuksia ja etuja koskevaan päätöksentekoon liittyviä tehtäviä. Julkisen hallintotehtävän hoitaminen ammattikorkeakoulussa kattaa näin ollen esimerkiksi opiskelijavalintaan, opiskeluoikeuteen, opintosuoritusten arviointiin ja opiskelijan kurinpitoon liittyvät päätökset. Tältä osin säännöksen viittaus hallintolakiin ei toisi muutosta nykytilaan verrattuna. Ehdotettu säännös laajentaisi kuitenkin hallintolain esteellisyyssäännösten soveltamisen ammattikorkeakouluissa tarkoitettujen hallintoasian hoitamisen lisäksi kaikkien muuhunkin ammattikorkeakoulun toimintaan. Säännöksen tarkoitus on varmistaa yleinen luottamus ammattikorkeakoulujen toimintaan ja toiminnan läpinäkyvyys.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että ammattikorkeakoulun ja sen ylläpitäjän sekä opiskelijakunnan ammattikorkeakoululain mukaisessa toiminnassa sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, jäljempänä *julkisuuslaki*, säädetään viranomaisesta. Näin ollen ammattikorkeakoulujen toimintaan liittyvien asiakirjojen julkisuuteen sovellettaisiin jatkossa julkisuuslakia riippumatta siitä, onko kyseessä

kunnan, kuntayhtymän, osakeyhtiön tai säätiön ylläpitämä ammattikorkeakoulu. Säännös ei koske palkkausta kuvaavien tietojen julkisuutta. Kunnan ja kuntayhtymän viranhaltijoiden ja työntekijöiden osalta palkkatietojen julkisuudesta säädetään nimikirjalaissa (1010/1989). Muiden henkilöiden palkkatieto ei ole julkinen.

Muutoksenhakua koskevaa 42 §:ää ehdotetaan yhtenäistettäväksi uuden yliopistolain vastaavien säännösten kanssa.

Opiskelijakunnasta säädetään lain 42 a §:ssä. Opiskelijakunnan tehtävää koskevaa säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi.

Voimassa olevan valmiuslain (1080/1991) sekä eduskunnan käsittelyssä olevan uuden valmiuslakiehdotuksen mukaan valtion viranomaisen varautumisvastuu koskee myös kunnallista itsenäistä laitosta. Ammattikorkeakoululakiin otettavaa 43 a § sovellettaisiin kunnan ja kuntayhtymän ylläpitämän ammattikorkeakoulun lisäksi yksityisoikeudellisten tahojen ylläpitämiin ammattikorkeakouluihin. Säännös kattaisi valmiuslaissa tarkoitettujen poikkeusolojen lisäksi myös velvoitteen varautua normaaliolojen häiriö- ja erityistilanteisiin. Normaalioloissa tapahtuvalla varautumisella pyritään varmistamaan se, että korkeakoulun opetus ja tutkimus voi jatkua mahdollisimman häiriöttömästi myös normaaliolojen erityistilanteissa ja poikkeusoloissa. Normaaliolojen häiriö- ja erityistilanteita voivat olla esimerkiksi erilaiset luonnonkatastrofit, suuronnettomuudet tai vakavat tartuntatautiepidemiat. Valmiussuunnitelmat sekä normaaliolojen häiriö- ja erityistilanteita varten laadittavat muut varautumissuunnitelmat sekä häiriö- ja erityistilanteista laaditut tilannekuvaraportit tulisi säännöksen perusteella toimittaa pyynnöstä opetusministeriölle, joka toimialallaan johtaa ja sovittaa yhteen varautumistoimenpiteitä.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 43 b §, joka sisältäisi viittaussäännöksen yliopistolaikiin ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisen osalta.

3 Esityksen vaikutukset

Lain 17 §:n 2 momentin ja 26 b §:n säännökset eivät lisäisi valtion tai kuntien menoa, koska molempien ehdotusten mukainen

toiminta on tarkoitus hoitaa ammattikorkeakoulujen nykyisen opiskelijamäärän puitteisissa.

Lain 18 §:ään ehdotettu säännös ammattikorkeakouluissa suoritettavien tutkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä selkeyttäisi nykyistä oikeustilaa. Lain 29 §:ään ehdotettu säännös ammattikorkeakoulun henkilöstön nimittämisestä selventäisi ammattikorkeakoulun ja sen ylläpitäjän välistä tehtäväjakoa.

Tutkintoon johtava koulutus säilyisi esityksen mukaan edelleen maksuttomana. Kansainvälisyyttä ja mahdollisuuksia kansainvälisille koulutusmarkkinoille pyritään kuitenkin lisäämään EU/ETA-alueen ulkopuolisille toteutettavan lukukausimaksukokeilun muodossa. Yhden opiskelupaikan säännön tarkentamisella samoin kuin muilla opiskelijoita koskevien säännösten muutoksilla pyritään opiskelijoiden oikeusturvan parantamiseen.

4 Asian valmistelu

Opetusministeriö asetti toukokuussa 2007 ministeriön sisäisen työryhmän ja ohjausryhmän yliopistolain ja siihen liittyvän lainsäädännön uudistamiseksi. Työryhmän tehtävänä oli muun muassa valmistella yliopistolainsäädännön kokonaisuudistuksen edellyttämät tarvittavat muutokset ammattikorkeakouluista annettuun lainsäädäntöön.

Hallituksen esityksestä on pyydetty lausunnot ammattikorkeakouluilta ja niiden ylläpitäjiltä, yliopistoilta sekä muilta keskeisiltä sidosryhmätahoilta. Lausunnoissa esille tuodut seikat on pyritty ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon lakiehdotusta viimeisteltäessä.

5 Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Niin sanottua yhden opiskelupaikan säännöstä sovellettaisiin 1 päivästä elokuuta 2010 alkaen.

6 Suhde perustuslakiin ja sääntämisyjärjestys

Perustuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kehtää ei saa ilman hyväksyttävää perustetta

asettaa eri asemaan esimerkiksi kansalaisuuden perusteella. Säännös kieltää suosinnan tai jonkin yksilön tai ryhmän asettamisen etuoikeutettuun asemaan, mikäli tämä samalla merkitsisi toisiin kohdistuvaa syrjintää. Lakiehdotuksen 26 b §:n perusteella ammattikorkeakoulu voisi periä maksuja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutusohjelmaan hyväksytyiltä muiden kuin EU/ETA-alueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisilta. Kyseessä olisi määräaikainen kokeilu, joka edellyttäisi ammattikorkeakoululta apurahajärjestelmää, jolla voitaisiin tarvittaessa tukea maksulliseen koulutusohjelmaan osallistuvien opiskelusta johtuvia kustannuksia. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 14/2007 korostanut sitä, että kaikille henkilöille on kansalaisuudesta riippumatta turvattava mahdollisuus hakeutua tutkintoon johtavaan maksuttomaan koulutukseen. Nyt ehdotettu sääntely ei merkitse muutosta tähän periaatteeseen, vaan kaikilla kelpoisuusehdot täyttävillä henkilöillä on jatkossakin kansalaisuudesta riippumatta mahdollisuus osallistua tutkintoon johtavaan maksuttomaan koulutukseen. Perustuslain 16 §:n 2 momentissa turvataan jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Vaikka säännös ei estäkään koulutusmaksujen perimistä, maksullisen koulutusväylän mahdollistaminen kaikille voitaisiin katsoa menettelyksi, jolla erityisesti suomalaisten yhdenvertaiset kouluttautumismahdollisuudet voisivat vaarantua. Esityksen mukaiset vieraskieliset koulutusohjelmat tuovat osaltaan mahdollisuuden kehittää myös maksuttoman tutkintokoulutuksen sisältöä ja tuo samalla lisäarvoa koko tutkintojärjestelmälle. Vieraskieliset koulutusohjelmat edistävät korkeakoulujen kansainvälistymistä sekä niiden tunnettavuutta maailmalla.

Kuntalain 51 §:n mukaista otto-oikeutta ei ole sellaisissa asioissa, joissa päätösvalta on siirretty muun kuin kuntalain perusteella. Lakiehdotuksen 29 §:n mukaan ammattikorkeakoulun henkilöstön nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulu rehtoria, vararehtoria ja muuta ylintä johtoa lukuun ottamatta. Tämä ammattikorkeakoulun itsehallintoa vahvistava sään-

nös rajoittaa kunnan päätöksentekovelinten otto-oikeutta nykyiseen verrattuna. Ammattikorkeakoulun ylläpitäminen on kuitenkin kunnan vapaaehtoinen tehtävä, eikä ehdotettu säännös ole kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämän ammattikorkeakoulun osalta perustus-

laissa turvatun kunnallisen itsehallintoperiaatteen vastainen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ammattikorkeakoululain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun ammattikorkeakoululain (351/2003) 3 §, 4 §:n 1 momentti, 7 ja 9 §, 13 §:n otsikko ja 4 momentti, 17 §, 18 §:n 1 momentti, 20, 22, 23, 26, 27, 29—31 ja 41 §, 42 §:n 1 ja 2 momentti sekä 42 a §, sellaisina kuin niistä ovat 18 §:n 1 momentti ja 20 § laissa 411/2005, 26 § osaksi mainitussa laissa 411/2005 sekä 41 ja 42 a § laissa 413/2005, ja *lisätään* lakiin väliaikaisesti uusi 26 b sekä lakiin uusi 43 a ja 43 b § seuraavasti:

3 §

Ammattikorkeakoulun itsehallinto ja jäsenet

Ammattikorkeakoululla on sisäisissä asioissaan itsehallinto.

Ammattikorkeakouluun kuuluvat sen jäseninä päätoimiset opettajat, muu päätoiminen henkilöstö ja tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevat opiskelijat. Siitä, kuka on päätoiminen, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Ammattikorkeakoulujen tehtävät

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.

7 §

Koulutustehtävä

Ammattikorkeakoulun koulutustehtävässä määrätään, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, ammattikorkeakoulun toimiala, ammattikorkeakoulun opetuskieli ja sijaintipaikat.

Luvan ammattikorkeakoulun koulutustehtävän muuttamiseen, joka koskee sijaintipaikkoja, antaa opetusministeriö.

9 §

Laadunarviointi

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on vastata järjestämänsä koulutuksen ja muun toiminnan laatutasosta ja jatkuvasta kehittämisestä. Ammattikorkeakoulun tulee arvioida koulutustaan ja muuta toimintaansa ja niiden vaikuttavuutta. Ammattikorkeakoulun on myös osallistuttava ulkopuoliseen toimintansa ja laatujärjestelmiensä arviointiin säännöllisesti ja julkistettava järjestämänsä arvioinnin tulokset.

Opetusministeriön yhteydessä toimii riippumattomana asiantuntijaelimenä korkeakou-

lujen arviointineuvosto, josta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Rehtori, vararehtori ja muu ylin johto

Ammattikorkeakoulussa voi olla yksi tai useampi vararehtori sen mukaan kuin ammattikorkeakoulun ylläpitäjä päättää. Vararehtorit ja muun ylimmän johdon nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulun ylläpitäjä.

17 §

Ammattikorkeakoulussa annettava opetus

Ammattikorkeakoulussa annetaan sille määrätyn koulutustehtävän rajoissa korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta, ammatillisia erikoistumisopintoja ja muuta aikuis-koulutusta sekä avointa ammattikorkeakouluopetusta. Osa tutkintotavoitteisesta opetuksesta voidaan järjestää työpaikoilla.

Ammattikorkeakoulu voi järjestää maa-hanmuuttajille maksutonta koulutusta, jonka tavoitteena on antaa opiskelijalle kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet ammattikorkeakouluopintoja varten. Koulutuksen laajuudesta säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

18 §

Tutkinnot ja niiden perusteet

Ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulututkinnot ovat korkeakoulututkintoja ja ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ovat ylempiä korkeakoulututkintoja. Tutkin-tojen asemasta korkeakoulututkintojen järjes-telmässä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1) lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun tutkinnon;

2) ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot sen mukaan kuin opetusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään;

3) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon, erikoisammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon sen mukaan kuin opetusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään; tai

4) ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon ja jolla on vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Vaadittavan työkokemuksen tulee olla kertynyt sen lukukauden alkuun mennessä, jolloin koulutus alkaa. Käsi- ja taideteollisuus-alalla, viestintä- ja kuvataidealalla, teatteri- ja tanssialalla ja musiikkialalla työkokemuksen asemesta voidaan vaatia vastaavan pituinen taiteellinen toiminta. Opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittaneelta, joka on sittemmin suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon, voidaan vaadittavaksi työkokemukseksi hyväksyä myös ennen korkeakoulututkinnon suorittamista saatu työkokemus asianomaiselta alalta.

22 §

Opiskelijavalinta ja opiskelupaikan vastaanottaminen

Ammattikorkeakoulun opiskelijavalinnan perusteista ja valintakokeen järjestämisestä päättää ammattikorkeakoulu. Hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita. Hakijat voidaan erilaisen koulutustaustan vuoksi jakaa valinnoissa erillisiin ryhmiin. Tällöin yhdenmukaisia valintaperusteita on sovellettava ryhmään kuuluviin hakijoihin.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinta järjestetään yhteishaun avulla opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetussa laissa (1058/1998) tarkoitettua opiskelijavalintarekisteriä käyttäen, jollei valtioneuvoston asetuksella toisin säädetä. Opiskelijavalinnan toimittamisesta ja yhteishausta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Opiskelijat ottaa ammattikorkeakoulu sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarvittaessa säädetään. Opiskelija voi ottaa vastaan vain yhden yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtakunnalliseen yhteishakuun kuuluvan korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan samana lukukautena alkavasta koulutuksesta. Lukukaudella tarkoitetaan syyslukukautta ja kevätlukukautta, jolloin syyslukukausi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta ja kevätlukukausi alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta. Opiskelijaksi hyväksytyn on ammattikorkeakoulun hyväksymisilmoituksessa mainittavan määräajan kuluessa ilmoitettava ammattikorkeakoululle opiskelupaikan vastaanottamisesta. Jollei opiskelijaksi hyväksytty tee ilmoitusta määräajassa, hän menettää opiskelupaikkansa. Henkilön, joka on hyväksytty useampaan kuin yhteen korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, tulee tehdä ilmoitus vain siihen koulutukseen, jossa hän ottaa vastaan opiskelupaikan.

Opiskelijaksi hakenut voi hakea ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti oikaisua opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valinnan tulosta ei saa oi-

kaisupyynnön johdosta muuttaa opiskelijaksi valitun vahingoksi. Menettelytavasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Opiskelijaksi ilmoittautuminen

Opiskelijaksi hyväksytyn, joka on ilmoittanut ottavansa vastaan opiskelupaikan, tulee ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoittautua ammattikorkeakouluun, jonka jälkeen hänet merkitään opiskelijaksi. Opiskelijan on joka lukuvuosi ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoittauduttava läsnäolevaksi tai poissaolevaksi. Opiskelija voi perustellusta syystä muuttaa läsnä- tai poissaoloilmoitustaan lukuvuoden aikana.

26 §

Opetuksen maksuttomuus

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava opetus ja opiskelijoiden valintaan liittyvät valintakokeet ovat opiskelijalle maksuttomia.

Muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen koulutukseen hakevilta voidaan edellyttää kansainvälisten maksullisten testien suorittamista. Muusta kuin 1 momentissa tarkoitusta toiminnasta ammattikorkeakoulu saa periä maksuja. Maksuista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista.

Jos tässä laissa tarkoitettua opiskelijalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Maksu saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

26 b §

Koulutusohjelman maksullisuus

Ammattikorkeakoulu voi 26 §:n estämättä periä maksuja ammattikorkeakoululle vahvistettuun ylempään ammattikorkeakoulutut-

kintoon johtavaan vieraskieliseen koulutusohjelmaan hyväksytyltä. Maksujen perimisen edellytyksenä on, että ammattikorkeakoululla on apurahajärjestelmä, jolla voidaan tarvittaessa tukea maksulliseen koulutusohjelmaan osallistuvien opiskelusta johtuvia kustannuksia.

Maksua ei voida kuitenkaan periä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselta eikä siltä, joka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen.

27 §

Opintosuoritusten arviointi ja oikaisumenettely

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta opintosuorituksensa. Menettelytavasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Opintosuorituksensa arviointiin tai muualla suoritettujen opintojen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin suorittaneelta tai hyväksilukemisesta päätöksen tehneeltä opettajalta. Oikaisupyynnö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Opiskelija, joka on tyytymätön 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Tutkintolautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

29 §

Opettajat ja muu henkilöstö

Ammattikorkeakoulussa on yliopettajan ja lehtorin virkoja ja toimia.

Ammattikorkeakoulussa voi olla tuntiopettajia ja luennoitsijoita.

Ammattikorkeakoulu nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulun henkilöstön rehtoria, vararehtoria ja muuta ylintä johtoa lukuun ottamatta.

30 §

Opettajien kelpoisuusvaatimukset ja tehtävät

Ammattikorkeakoulun opettajien kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Kunnallisen ja yksityisen ammattikorkeakoulun henkilöstön asema

Kunnallisen ammattikorkeakoulun virkoihin ja viranhaltijoihin noudatetaan, mitä kuntalaissa (365/1995) ja kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa (304/2003) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Yksityisen ammattikorkeakoulun työntekijöihin noudatetaan, mitä työsopimuslaissa (55/2001) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Ammattikorkeakoulun päätökseen, joka koskee virkasuhteeseen ottamista taikka virkasuhteen irtisanomista tai purkamista haetaan muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. Ammattikorkeakoulun päätökseen, joka koskee työsuhteeseen ottamista taikka työsuhteen irtisanomista tai purkua, sovelletaan työsopimuslakia.

41 §

Hallintomenettely ja julkisuus

Hoidettaessa julkista hallintotehtävää ammattikorkeakoulussa tai ammattikorkeakoulun opiskelijakunnassa sovelletaan hallintolakia (434/2003). Hallintolain esteellisyys-säännöksiä sovelletaan kaikessa ammattikorkeakoulun toiminnassa. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta ammattikorkeakouluun kuuluvaan yhteisöön, paitsi kun kysymys on sellaisesta asiasta, jossa ammattikorkeakoulun ja siihen kuuluvan yhteisön edut ovat ristiriidassa keske-

nään tai kun asian tasapuolinen käsittely sitä edellyttää.

Ammattikorkeakoulun ja sen ylläpitäjän sekä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan tämän lain mukaisen toiminnan julkisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua viranomaisen toiminnan julkisuudesta.

42 §

Muutoksenhaku

Ammattikorkeakoulun hallintoasiassa antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä ammattikorkeakoulun päätoimipaikka sijaitsee, ja muutoin siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätökseen, johon saa 22, 25 tai 27 §:n mukaan hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla 1 momentissa tarkoitettuun hallinto-oikeuteen. Opintosuoritusten arviointia ja muualla suoritettujen opintojen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemista koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

42 a §

Opiskelijakunta

Ammattikorkeakoulussa on opiskelijakunta, johon voivat kuulua ammattikorkeakoulun tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevat opiskelijat. Opiskelijakunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita ammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Opiskelijakunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat ammattikorkeakoulun hallitukseen ja muihin 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua ammattikorkeakoulun muuhun toimintaan.

Opiskelijakunnan tehtävänä on omalta osaltaan valmistaa opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuu-

teen. Opiskelijakunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Opiskelijakunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan opiskelijakunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita opiskelijakunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnalla on itsehallinto. Opiskelijakunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Opiskelijakunnan hallinnosta määrätään tarkemmin opiskelijakunnan säännöissä, jotka vahvistaa rehtori.

Opiskelijakunnan 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin 42 §:ssä säädetään muutoksenhausta ammattikorkeakoulun tekemään päätökseen.

Opiskelijakunnan toimintaan sovelletaan, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

43 a §

Varautumissuunnitelmat

Ammattikorkeakoulujen tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muihin toimenpitein varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa sekä häiriö- ja erityistilanteissa. Varautumissuunnitelmat sekä häiriö- ja erityistilanteista laaditut tilannekuvaraportit on pyynnöstä toimitettava opetusministeriölle.

Varautumista valvoo opetusministeriö. Jos varautumisessa havaitaan puutteita, opetusministeriö voi määrätä puutteiden korjaamisesta.

43 b §

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittaminen

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamista ja kehittämistä varten ole-

vasta neuvottelukunnasta säädetään yliopistolain (/) 89 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Lain 26 b § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Sen estämättä, mitä 22 §:n 3 momentissa säädetään, opiskelijan oikeuteen ottaa vastaan opiskelupaikka sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä 31 päivään heinäkuuta 2010.

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Henna Virkkunen*

Laki**ammattikorkeakoululain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun ammattikorkeakoululain (351/2003) 3 §, 4 §:n 1 momentti, 7 ja 9 §, 13 §:n otsikko ja 4 momentti, 17 §, 18 §:n 1 momentti, 20, 22, 23, 26, 27, 29—31 ja 41 §, 42 §:n 1 ja 2 momentti sekä 42 a §, sellaisina kuin niistä ovat 18 §:n 1 momentti ja 20 § laissa 411/2005, 26 § osaksi mainitussa laissa 411/2005 sekä 41 ja 42 a § laissa 413/2005, ja *lisätään* lakiin väliaikaisesti uusi 26 b sekä lakiin uusi 43 a ja 43 b § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Ammattikorkeakoulun itsehallinto ja jäsenet**Ammattikorkeakoulun itsehallinto ja jäsenet*

Ammattikorkeakoululla on sisäisissä asioissaan itsehallinto.

Ammattikorkeakoululla on sisäisissä asioissaan itsehallinto.

Ammattikorkeakouluun kuuluvat sen jäseninä päätoimiset opettajat, muu päätoiminen henkilöstö ja päätoimiset opiskelijat. Siitä, kuka on päätoiminen, säädetään *tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

Ammattikorkeakouluun kuuluvat sen jäseninä päätoimiset opettajat, muu päätoiminen henkilöstö ja *tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevat* opiskelijat. Siitä, kuka on päätoiminen, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §

4 §

*Ammattikorkeakoulujen tehtävät**Ammattikorkeakoulujen tehtävät*

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen ja taiteellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä.

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin *ja sivistyksellisiin* lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä *sekä taiteellista toimintaa*.

7 §

Koulutustehtävä

Ammattikorkeakoulun koulutustehtävässä määrätään, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, ammattikorkeakoulun toimiala, *opiskelijapaikkamäärä perustutkintoon johtavassa koulutuksessa*, ammattikorkeakoulun opetuskieli ja sijaintipaikat.

Luvan ammattikorkeakoulun koulutustehtävän muuttamiseen, joka koskee *opiskelijapaikkamäärää ja sijaintipaikkoja*, antaa opetusministeriö.

9 §

Laadunarviointi

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on vastata järjestämänsä koulutuksen ja muun toiminnan laatutasosta ja jatkuvasta kehittämisestä ja osallistua määräajoin ulkopuoliseen laadunarviointiin.

Ammattikorkeakoulun tulee julkistaa järjestämänsä arvioinnin tulokset.

Opetusministeriön yhteydessä on korkeakoulujen arviointineuvosto, josta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Rehtori ja vararehtori

Ammattikorkeakoulussa voi olla yksi tai useampi vararehtori sen mukaan kuin ammattikorkeakoulun ylläpitäjä päättää.

7 §

Koulutustehtävä

Ammattikorkeakoulun koulutustehtävässä määrätään, sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään, ammattikorkeakoulun toimiala, ammattikorkeakoulun opetuskieli ja sijaintipaikat.

Luvan ammattikorkeakoulun koulutustehtävän muuttamiseen, joka koskee sijaintipaikkoja, antaa opetusministeriö.

9 §

Laadunarviointi

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on vastata järjestämänsä koulutuksen ja muun toiminnan laatutasosta ja jatkuvasta kehittämisestä. Ammattikorkeakoulun tulee *arvioida koulutustaan ja muuta toimintaansa ja niiden vaikuttavuutta*. Ammattikorkeakoulun *on myös osallistuttava ulkopuoliseen toimintansa ja laatujärjestelmiensä arviointiin säännöllisesti ja julkistettava järjestämänsä arvioinnin tulokset*.

Opetusministeriön yhteydessä *toimii riippumattomana asiantuntijaelimenä* korkeakoulujen arviointineuvosto, josta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Rehtori, vararehtori ja muu ylin johto

Ammattikorkeakoulussa voi olla yksi tai useampi vararehtori sen mukaan kuin ammattikorkeakoulun ylläpitäjä päättää. *Vararehtorit ja muun ylimmän johdon nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulun ylläpitäjä*.

17 §

Ammattikorkeakoulussa annettava opetus

Ammattikorkeakoulussa annetaan sille määrätyn koulutustehtävän rajoissa korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta, ammatillisia erikoistumisopintoja ja muuta aikuiskoulutusta sekä avointa ammattikorkeakouluopetusta. Osa tutkintotavoitteisesta opetuksesta voidaan järjestää työpaikoilla.

18 §

Tutkinnot ja niiden perusteet

Ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulussa suoritettavat tutkinnot ovat korkeakoulututkintoja. Tutkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1) lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon;

2) ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot sen mukaan kuin opetusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään;

3) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatilli-

17 §

Ammattikorkeakoulussa annettava opetus

Ammattikorkeakoulussa annetaan sille määrätyn koulutustehtävän rajoissa korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta, ammatillisia erikoistumisopintoja ja muuta aikuiskoulutusta sekä avointa ammattikorkeakouluopetusta. Osa tutkintotavoitteisesta opetuksesta voidaan järjestää työpaikoilla.

Ammattikorkeakoulu voi järjestää maahanmuuttajille maksutonta koulutusta, jonka tavoitteena on antaa opiskelijalle kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet ammattikorkeakouluopintoja varten. Koulutuksen laajuudesta säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

18 §

Tutkinnot ja niiden perusteet

Ammattikorkeakoulussa voidaan suorittaa ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. *Ammattikorkeakoulututkinnot ovat korkeakoulututkintoja ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ovat ylempiä korkeakoulututkintoja.* Tutkintojen asemasta korkeakoulututkintojen järjestelmässä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1) lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon *järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun tutkinnon;*

2) ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot sen mukaan kuin opetusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään;

3) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatilli-

sen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon sen mukaan kuin opetusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään; taikka

4) edellä 1—3 kohdassa tarkoitettuja tutkin-
toja vastaavat ulkomaiset opinnot.

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon ja jolla on vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta. Käsi- ja taideteollisuus-
viestintä- ja kuvataide-
alalla, teatteri- ja tanssialalla ja musiikkialalla työkokemuksen asemesta voidaan vaatia vastaavan pituinen taiteellinen toiminta.

sen perustutkinnon, ammattitutkinnon, *erikoisammattitutkinnon* tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon sen mukaan kuin opetusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään; tai

4) *ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.*

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon ja jolla on vähintään kolmen vuoden työkokemus asianomaiselta alalta *tutkinnon suorittamisen jälkeen.* Vaadittavan työkokemuksen tulee olla kertynyt sen lukukauden alkuun mennessä, jolloin koulutus alkaa. Käsi- ja taideteollisuus-
viestintä- ja kuvataide-
alalla, teatteri- ja tanssialalla ja musiikkialalla työkokemuksen asemesta voidaan vaatia vastaavan pituinen taiteellinen toiminta. *Opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittaneelta, joka on sittemmin suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon, voidaan vaadittavaksi työkokemukseksi hyväksyä myös ennen korkeakoulututkinnon suorittamista saatu työkokemus asianomaiselta alalta.*

22 §

Opiskelijavalinta

Ammattikorkeakoulun opiskelijavalinnan perusteista ja valintakokeen järjestämisestä päättää ammattikorkeakoulu. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinta järjestetään yhteishaun avulla opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä

22 §

Opiskelijavalinta ja opiskelupaikan vastaanottaminen

Ammattikorkeakoulun opiskelijavalinnan perusteista ja valintakokeen järjestämisestä päättää ammattikorkeakoulu. Hakijoihin on sovellettava *yhdenmukaisia* valintaperusteita. *Hakijat voidaan erilaisen koulutustaustan vuoksi jakaa valinnoissa erillisiin ryhmiin. Tällöin yhdenmukaisia valintaperusteita on sovellettava ryhmään kuuluviin hakijoihin.*

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinta järjestetään yhteishaun avulla opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä

annetussa laissa (1058/1998) tarkoitettua opiskelijavalintarekisteriä käyttäen, jollei valtioneuvoston asetuksella toisin säädetä. Yhteishausta ja opiskelijavalinnasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ja määrätään sen nojalla opetusministeriön päätöksellä.

Opiskelijat ottaa ammattikorkeakoulu sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarvittaessa säädetään. Opiskelija voi ottaa samana lukuvuonna vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan.

Opiskelijaksi hakenut voi hakea ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti oikeuksia opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa valinnan tulosten julkistamisesta. Menettelytavasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Opiskelijaksi ilmoittautuminen

Opiskelijaksi hyväksytyn, joka on ilmoittanut ottavansa vastaan opiskelupaikan, tulee ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoittautua ammattikorkeakouluun, minkä jälkeen hänet merkitään opiskelijaksi. Opiskelijan on joka lukuvuosi ilmoittauduttava

annetussa laissa (1058/1998) tarkoitettua opiskelijavalintarekisteriä käyttäen, jollei valtioneuvoston asetuksella toisin säädetä. *Opiskelijavalinnan toimittamisesta ja yhteishausta* säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Opiskelijat ottaa ammattikorkeakoulu sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella tarvittaessa säädetään. Opiskelija voi ottaa vastaan vain yhden yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtakunnalliseen yhteishakuun kuuluvan korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan samana lukukautena alkavasta koulutuksesta. Lukukaudella tarkoitetaan syyslukukautta ja kevätlukukautta, jolloin syyslukukausi alkaa 1 päivänä elokuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta ja kevätlukukausi alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä heinäkuuta. Opiskelijaksi hyväksytyn on ammattikorkeakoulun hyväksymisilmoituksessa mainittavan määräajan kuluessa ilmoitettava ammattikorkeakoululle opiskelupaikan vastaanottamisesta. Jollei opiskelijaksi hyväksytty tee ilmoitusta määräajassa, hän menettää opiskelupaikkansa. Henkilön, joka on hyväksytty useampaan kuin yhteen korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, tulee tehdä ilmoitus vain siihen koulutukseen, jossa hän ottaa vastaan opiskelupaikan.

Opiskelijaksi hakenut voi hakea ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti oikeuksia opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista. Valinnan tulosta ei saa oikeuspyynnön johdosta muuttaa opiskelijaksi valitun vahingoksi. Menettelytavasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Opiskelijaksi ilmoittautuminen

Opiskelijaksi hyväksytyn, joka on ilmoittanut ottavansa vastaan opiskelupaikan, tulee ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoittautua ammattikorkeakouluun, jonka jälkeen hänet merkitään opiskelijaksi. Opiskelijan on joka lukuvuosi ammattikorkeakou-

lännäolevaksi tai poissaolevaksi ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla.

lun määräämällä tavalla ilmoitauduttava lännäolevaksi tai poissaolevaksi. *Opiskelija voi perustellusta syystä muuttaa lännä- tai poissaoloilmoitustaan lukivuoden aikana.*

26 §

26 §

*Opetuksen maksuttomuus**Opetuksen maksuttomuus*

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava opetus ja opiskelijoiden valintaan liittyvät valintakokeet ovat opiskelijalle maksuttomia.

Muussa opetuksessa voidaan periä maksuja. Maksujen perusteista säädetään valtioneuvoston asetuksella noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista säädetään.

Muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen koulutukseen hakevilta voidaan edellyttää kansainvälisten maksullisten testien suorittamista. Muusta kuin 1 momentissa tarkoitettua toiminnasta ammattikorkeakoulu saa periä maksuja. Maksuista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään julkisoikeudellisista suoritteista.

Jos tässä laissa tarkoitettua opiskelijalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään.

Jos tässä laissa tarkoitettua opiskelijalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Maksu saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Maksu saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimien annetussa laissa (367/1961) säädetään.

26 b §

Koulutusohjelman maksullisuus

Ammattikorkeakoulu voi 26 §:n estämättä periä maksuja ammattikorkeakoululle vahvistettuun ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan vieraskieliseen koulutusohjelmaan hyväksytyiltä. Maksujen perimisen edellytyksenä on, että ammattikorkeakoululla on apurahajärjestelmä, jolla voidaan tarvittaessa tukea maksulliseen koulutusohjelmaan osallistuvien opiskelusta johtuvia kustannuksia.

Maksua ei voida kuitenkaan periä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselta eikä siltä, joka Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Euroopan yhteisön ja sen

jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen.

27 §

Opintosuoritusten arvioinnin oikaiseminen

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Menettelytavasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Opintosuorituksensa arviointiin tai muualla suoritettujen opintojen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin suorittaneelta tai hyväksilukemisesta päätöksen tehneeltä opettajalta. Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Opiskelija, joka on tyytymätön 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Tutkintolautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

29 §

Opettajat ja muu henkilöstö

Ammattikorkeakoulussa on yliopettajan ja lehtorin virkoja ja toimia.

Ammattikorkeakoulussa voi olla tuntiopettajia ja luennoitsijoita.

Opettajat nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulu.

27 §

Opintosuoritusten arviointi ja oikaisumenettely

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Menettelytavasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Opintosuorituksensa arviointiin tai muualla suoritettujen opintojen *tai muulla tavoin osoitetun osaamisen* hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin suorittaneelta tai hyväksilukemisesta päätöksen tehneeltä opettajalta. Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Opiskelija, joka on tyytymätön 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Tutkintolautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

29 §

Opettajat ja muu henkilöstö

Ammattikorkeakoulussa on yliopettajan ja lehtorin virkoja ja toimia.

Ammattikorkeakoulussa voi olla tuntiopettajia ja luennoitsijoita.

Ammattikorkeakoulu nimittää tai ottaa ammattikorkeakoulun *henkilöstön rehtoria, vararehtoria ja muuta ylintä johtoa lukuun ottamatta.*

30 §

Opettajien kelpoisuusvaatimukset ja tehtävät

Ammattikorkeakoulun opettajien kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella. *Opetusministeriö voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.*

31 §

Kunnallisen ja yksityisen ammattikorkeakoulun henkilöstön asema

Kunnallisen ammattikorkeakoulun virkoihin, niiden haltijoihin ja väliaikaisiin hoitajiin noudatetaan, mitä kuntalaissa (365/1995) ja kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa (304/2003) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Yksityisen ammattikorkeakoulun toimiin, niiden haltijoihin ja väliaikaisiin hoitajiin noudatetaan, mitä työsopimuslaissa (55/2001) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

41 §

Eräiden hallintoasian käsittelyä koskevien säännösten soveltaminen

Käsiteltäessä tässä laissa tarkoitettua hallintoasiaa ammattikorkeakoulussa tai ammattikorkeakoulun opiskelijakunnassa noudatetaan, mitä hallintolaissa (434/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

30 §

Opettajien kelpoisuusvaatimukset ja tehtävät

Ammattikorkeakoulun opettajien kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Kunnallisen ja yksityisen ammattikorkeakoulun henkilöstön asema

Kunnallisen ammattikorkeakoulun virkoihin ja viranhaltijoihin noudatetaan, mitä kuntalaissa (365/1995) ja kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa (304/2003) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Yksityisen ammattikorkeakoulun *työntekijöihin* noudatetaan, mitä työsopimuslaissa (55/2001) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Ammattikorkeakoulun päätökseen, joka koskee virkasuhteeseen ottamista taikka virkasuhteen irtisanomista tai purkamista haetaan muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. Ammattikorkeakoulun päätökseen, joka koskee työsuhteeseen ottamista taikka työsuhteen irtisanomista tai purkua, sovelletaan työsopimuslakia.

41 §

Hallintomenettely ja julkisuus

Hoidettaessa julkista hallintotehtävää ammattikorkeakoulussa tai ammattikorkeakoulun opiskelijakunnassa sovelletaan hallintolakia (434/2003). Hallintolain esteellisyys-säännöksiä sovelletaan kaikessa ammattikorkeakoulun toiminnassa. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta ammattikorkeakouluun kuuluvaan yhteisöön, paitsi kun kysymys on sellaisesta asiasta, jossa ammattikorkeakoulun ja siihen kuuluvan yhteisön edut ovat ristiriidassa keske-

nään tai kun asian tasapuolinen käsittely sitä edellyttää.

Ammattikorkeakoulun ja sen ylläpitäjän sekä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan tämän lain mukaisen toiminnan julkisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen toiminnan julkisuudesta.

42 §

Muutoksenhaku

Ammattikorkeakoulun tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä ammattikorkeakoulun päätoimipaikka sijaitsee, ja muutoin siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätökseen, johon saa 22, 25 tai 27 §:n mukaan hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla 1 momentissa tarkoitettuun hallinto-oikeuteen. Opintosuoritusten arviointia koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

42 §

Muutoksenhaku

Ammattikorkeakoulun *hallintoasiassa antamaan* päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä ammattikorkeakoulun päätoimipaikka sijaitsee, ja muutoin siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätökseen, johon saa 22, 25 tai 27 §:n mukaan hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla 1 momentissa tarkoitettuun hallinto-oikeuteen. Opintosuoritusten arviointia *ja muulla suoritettujen opintojen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemista* koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

42 a §

Opiskelijakunta

Ammattikorkeakoulussa on opiskelijakunta, johon voivat kuulua ammattikorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Opiskelijakunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita ammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Opiskelijakunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat ammattikorkeakoulun hallitukseen ja muihin 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua ammattikorkeakoulun muuhun toimintaan.

42 a §

Opiskelijakunta

Ammattikorkeakoulussa on opiskelijakunta, johon voivat kuulua ammattikorkeakoulun *tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevat* opiskelijat. Opiskelijakunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita ammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Opiskelijakunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat ammattikorkeakoulun hallitukseen ja muihin 12 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua ammattikorkeakoulun muuhun toimintaan.

Opiskelijakunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Opiskelijakunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan opiskelijakunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita opiskelijakunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnalla on itsehallinto. Opiskelijakunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Opiskelijakunnan hallinnosta määrätään tarkemmin opiskelijakunnan säännöissä, jotka vahvistaa rehtori.

Opiskelijakunnan 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin muutoksenhausta ammattikorkeakoulun tekemään päätökseen 42 §:ssä säädetään.

Opiskelijakunnan toimintaan sovelletaan, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

Opiskelijakunnan tehtävänä on *omalta osaltaan valmistaa opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen*. Opiskelijakunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Opiskelijakunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan opiskelijakunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita opiskelijakunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnalla on itsehallinto. Opiskelijakunnan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Opiskelijakunnan hallinnosta määrätään tarkemmin opiskelijakunnan säännöissä, jotka vahvistaa rehtori.

Opiskelijakunnan 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin 42 §:ssä säädetään muutoksenhausta ammattikorkeakoulun tekemään päätökseen.

Opiskelijakunnan toimintaan sovelletaan, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

43 a §

Varautumissuunnitelmat

Ammattikorkeakoulujen tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muin toimenpitein varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa sekä häiriö- ja erityistilanteissa. Varautumissuunnitelmat sekä häiriö- ja erityistilanteista laaditut tilannekuvaraportit on pyynnöstä toimitettava opetusministeriölle.

Varautumista valvoo opetusministeriö. Jos varautumisessa havaitaan puutteita, opetusministeriö voi määrätä puutteiden korjaamisesta.

43 b §

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittaminen

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamista ja kehittämistä varten olevasta neuvottelukunnasta säädetään yliopistolain (/) 89 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Lain 26 b § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Sen estämättä, mitä 22 §:n 3 momentissa säädetään, opiskelijan oikeuteen ottaa vastaan opiskelupaikka sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä 31 päivään heinäkuuta 2010.